

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 20 września 2021 r.

WPS-I.431.1.25.2021.JT

**Pani
XXXX XXXX
Burmistrz
Miasta Garwolina**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, poz. 956) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadził w dniach 7 – 9 czerwca 2021 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Urzędzie Miasta Garwolin.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego. Kontrola dotyczyła okresu od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 8 września 2021 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne. Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Mieście Garwolin oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje w głównej mierze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Garwolinie.

Podstawę działalności Ośrodka stanowią:

- Statut przyjęty uchwałą Nr XXX/138/2012 Rady Miasta Garwolina z dnia 29 października 2012 roku, w którym zapisano, że Ośrodek działa na podstawie m.in. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,”
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 3/2016 r. Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Garwolinie z dnia 30 grudnia 2016 r.

W zakresach czynności pracowników socjalnych znajdują się zapisy dotyczące realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, aktywne działania w zespołach interdyscyplinarnych, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Uchwałą NR XXXI/194/2016 Rady Miasta Garwolina z dnia 30.11.2016 r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Garwolina na lata 2016 - 2021. Osobą odpowiedzialną za opracowanie Programu była Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Garwolinie.

Głównym celem przyjętego Programu było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Założono, że cel główny programu będzie realizowany poprzez cele szczegółowe.

Program zawiera opracowany harmonogram, z którego wynika, że wszystkie ujęte w nim zadania będą realizowane przez kolejne lata jego obowiązywania. Zostały w nim wyznaczone poszczególne działania oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację.

Na terenie miasta nie funkcjonuje żaden ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie. W przypadku konieczności udzielenia schronienia, osoby doznające przemocy w rodzinie kierowane są do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce.

W okresie od 1.01.2020 r. do dnia kontroli na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie odebrano z rodziny żadnego dziecka w związku z zagrożeniem jego życia i zdrowia.

20 grudnia 2010 roku Rada Gminy Garwolin przyjęła Uchwałę nr III/9/2010 roku w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Garwolinie.

11 maja 2011 roku Zarządzeniem nr 33/2011 Burmistrz Miasta Garwolina powołał Miejski Zespół Interdyscyplinarny. W jego skład weszli wszyscy przedstawiciele podmiotów określonych w ustawie o przeciwdziałaniu w rodzinie, z którymi podpisano porozumienia o współpracy. Wszyscy członkowie Zespołu złożyli stosowne oświadczenia o zachowaniu poufności.

W dniu 30 listopada 2016 r. Rada Miasta Garwolina podjęła Uchwałę Nr XXXI/193/2016 w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Garwolinie, która była zmieniona Uchwałą nr XXXIII/215/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. Zgodnie z zapisami Uchwały kadencja Zespołu Interdyscyplinarnego trwa 4 lata.

Porozumienia o współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego zostały zawarte w dniu 28 kwietnia 2017 r. pomiędzy Burmistrzem Miasta Garwolina a podmiotami określonymi w ustawie.

Zarządzeniem Nr 46/2017 z dnia 22 maja 2017 r. Burmistrz Miasta Garwolina powołał Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Garwolinie. W jego skład weszli przedstawiciele wszystkich instytucji wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Pierwsze spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 7 czerwca 2017 roku. Wybrano na nim przewodniczącą Zespołu. Zgodnie z art. 9c ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wszyscy członkowie zespołu interdyscyplinarnego zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, składając pisemnie stosowne oświadczenia.

26 czerwca 2017 roku Burmistrz Miasta Garwolina Zarządzeniem nr 58/2017 nadał Regulamin Miejskiemu Zespołowi Interdyscyplinarnemu w Garwolinie.

W roku 2020 odbyły się 4 posiedzenia Zespołu, w 2021 roku do dnia kontroli odbyły się dwa spotkania. Z posiedzeń sporządzane były protokoły wraz z listą obecności i podpisami osób obecnych. W związku z upłynięciem kadencji Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w 2017 roku 28 kwietnia 2021 roku Burmistrz Miasta Garwolina podpisała porozumienia z podmiotami zaangażowanymi w realizację ustawy o przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą.

Nowy Zespół Interdyscyplinarny powołany został Zarządzeniem Burmistrza 52/2021 z dnia 19 maja 2021 r. W jego skład weszli przedstawiciele wszystkich instytucji wymienionych w ustawie.

Na pierwszym posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego 26 maja 2021 roku wybrano przewodniczącą Zespołu.

Zgodnie z art. 9c ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wszyscy członkowie zespołu interdyscyplinarnego zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, składając pisemnie stosowne oświadczenia. Zespół prowadzi komputerowy Rejestr wszczętych „Niebieskich Kart – A”, który zawiera 9 pozycji - numer porządkowy, dane osobowe rodziny, datę wypełnienia karty A, wpływ NK-A, datę NK – C, datę NK – D, daty posiedzeń grupy roboczej, datę zakończenia NK oraz powód, skład grupy roboczej.

Akta spraw przechowywane są w pokoju przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w szafie panczernej w siedzibie MOPS. Dostęp do niej ma przewodnicząca oraz członek zespołu.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 10 procedur „Niebieskiej Karty”, prowadzonych w kontrolowanym okresie.

Na podstawie sprawdzonych dokumentów stwierdzono, że we wszystkich sprawach przekazywanie NK - A do przewodniczącej Zespołu odbywało się w określonym w rozporządzeniu terminie.

Osobie doświadczającej przemocy przekazywano „Niebieską Kartę – B”.

We wszystkich kontrolowanych sprawach termin przekazania NK - A członkom grupy roboczej przez przewodniczącą następował w określonym w rozporządzeniu terminie. W skład grupy roboczej powoływani byli przedstawiciele policji i pomocy społecznej. Osoby doświadczające przemocy w rodzinie i osoby stosujące przemoc w rodzinie były zapraszane/wzywane na spotkania z grupą roboczą w innych terminach.

W 7. sprawach prawidłowo wypełniono Niebieska Kartę – C, a w 8. sprawach prawidłowo wypełniono NK – D. Działania członków grup roboczych były dokumentowane w formie notatek oraz protokołów z posiedzenia grupy roboczej. W 7. skontrolowanych sprawach opracowano plan pomocy rodzinie. Zakończenie procedury następowało poprzez sporządzenie protokołu przez przewodniczącą Zespołu.

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2021 stwierdzono brak spójności pomiędzy celami określonymi w Programie a celami zawartymi w harmonogramie działań.
2. Program nie zawiera diagnozy problemu przemocy w rodzinie, zasad monitoringu i ewaluacji celów oraz wskaźników do ich osiągnięcia.
3. W Regulaminie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy zapisano możliwość tworzenia grup roboczych przez przewodniczącą zespołu, co jest niezgodne z zapisami art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. W jednym przypadku w dokumentacji rodziny nie stwierdzono potwierdzenia przekazania osobie doznającej przemocy formularza „Niebieskie Karty – B”, co było niezgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
5. We wszystkich przypadkach grupy robocze zostały utworzone przez przewodniczącą zespołu interdyscyplinarnego, co było niezgodne z zapisami art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U z 2020, poz. 218, 956).
6. Skład grup roboczych we wszystkich analizowanych procedurach był nieadekwatny do składu i potrzeb rodziny. W skład grupy powoływani byli tylko pracownicy socjalni oraz policjanci. W sytuacji, gdy w rodzinie były dzieci czy nadużywano alkoholu, czy rodzina była pod nadzorem sądu w skład grupy nie powoływano przedstawicieli oświaty, GKRPA, czy kuratora, co jest niezgodne z zapisami art. 9a ust 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
7. Wypełniając „Niebieską Kartę – C” planowano działania dla przedstawicieli pomocy społecznej i Policji, które nie zawierały informacji o częstotliwości wizyt w środowisku.
8. W 7 skontrolowanych sprawach opracowano plan pomocy rodzinie, w tym w 4 przypadkach propozycje zawarte w planie uznano za niewystarczające i bardzo ogólne. W przypadku realizacji jednego planu nie ustalono sposobu monitoringu.
9. W sześciu sprawach nie powiadamiano o zakończeniu procedury podmioty uczestniczącej w realizacji procedury „Niebieska Karta”, co jest niezgodne z zapisami § 18 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Kart” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pani, jako Burmistrz Miasta Garwolina.

Przyczyną nieprawidłowości jest brak nadzoru z Pani strony nad realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Opracowując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata kolejne lata dokonać pogłębionej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy i zawrzeć w nim harmonogram działań oraz określić mierniki jego realizacji.
2. W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2021 ujednolicić rozpisane cele z celami zawartymi w harmonogramie działań.
3. W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2021 jasno określić zasady monitoringu i ewaluacji oraz wyznaczyć wskaźniki do osiągnięcia zawartych w programie celów.
4. Realizować wszystkie zadania określone w Programie, monitorować jego realizację, sporządzać sprawozdania z jego realizacji.
5. Niezwłocznie dokonać zmian w Regulaminie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy polegających m.in. na wykreśleniu możliwości powoływania grup roboczych przez przewodniczącą zespołu interdyscyplinarnego.
6. Tworzyć grupy robocze zgodnie z kompetencjami wynikającymi z art. 9a ust.8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
7. Powoływać w skład grupy roboczej przedstawicieli odpowiednich podmiotów, w zależności od składu i potrzeb rodziny, zgodnie z zapisami art.9a ust 11 przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Zgodnie z § 6 ust.1 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” podjąć działania zmierzające do przekazywania „Niebieskiej Karty – B” osobie podejrzanej o doświadczanie przemocy podczas wszczynania procedury „Niebieska Karta”.
9. Wypełniając „Niebieską Kartę – C” należy planować działania dla wszystkich członków grupy

roboczej, w tym przedstawiciele pomocy społecznej i Policji, które będą zawierały informację o częstotliwości wizyt w środowisku.

10.O zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” w danej rodzinie powiadamiać wszystkie podmioty biorące udział w jej realizacji, co wynika z § 18ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Ponadto proszę o uregulowanie kwestii dotyczącej przyporządkowania zadań związanych z budową systemu przeciwdziałania przemocy w Garwolinie zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej